

Sygn. akt III AUa 142/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek (spr.)
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2013 r. w Szczecinie

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o rentę

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 grudnia 2011 r. sygn. akt IV U 404/11

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 142/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił J. M. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, z uwagi na stwierdzony brak niezdolności ubezpieczonego do pracy.

J. M. w odwołaniu od powyższej decyzji podniósł, że jest ona dla niego krzywdząca i wniósł o przyznanie prawa do świadczenia. Wskazał przy tym na szereg schorzeń, które czynią go niezdolnym do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Koszalinie – IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie J. M..

U podstaw wydanego orzeczenia leży ustalenie, że ubezpieczony (ur. (...)) nie ma wyuczonego zawodu i posiada wykształcenie podstawowe. Do 30 czerwca 2010 roku J. M. otrzymywał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a od 9 lipca do 30 listopada 2010 roku pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

Ubezpieczony jest zdolny do pracy, mimo że rozpoznaje się u niego:

- 1) zmiany zwyrodnieniowo - dyskopatyczne kręgosłupa bez ostrego zespołu bólowego i bez objawów ubytkowych neurologicznych;
- 2) zmiany zwyrodnieniowe wielostawowe z okresowymi dolegliwościami bólowymi, [bez] powikłań narządowych.
- 3) prawostronne osłabienie słuchu typu czuciowo-nerwowego i prawostronne szумы uszne oraz okresowe zawroty głowy sugerujące pochodzenie szyjne.

W oparciu o przepis art. 12, 13 i 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jakom ustawa rentowa) Sąd Okręgowy uznał odwołanie J. M. za niezasadne. Ponieważ ustalenie stopnia i trwałości niezdolności ubezpieczonego do pracy wymagało wiadomości specjalnych, sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z opinii biegłych: kardiologa, laryngologa, internisty i medycyny pracy. Uwzględniając ponadto wykształcenie ubezpieczonego Sąd Okręgowy uznał, że J. M. jest zdolny do pracy zgodnie z poziomem swoich kwalifikacji. Stwierdzone schorzenia i stan ich zaawansowania nie czynią go bowiem niezdolnym do pracy. Sąd pierwszej instancji wskazał, że nie spełnienie łącznie wszystkich przesłanek z art. 57 ustawy rentowej skutkuje odmową przyznania prawa do świadczenia.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł J. M. i podniósł, że nie zgadza się z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego. Skarżący podniósł, że zawód kowala, jest bardzo ciężką pracą fizyczną, wymagającą dużego nakładu sił i dźwigania ciężkich elementów. W ocenie ubezpieczonego stan jego kręgosłupa uniemożliwia mu dalszą degradację zdrowia. Ponadto apelujący podniósł, że stan jego zdrowia powinien oceniać biegły będący specjalistą z zakresu chorób układu kostnego. W załączeniu skarżący przedłożył aktualne wyniki badań.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja J. M. nie zasługiwała na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie meritum sporu stanowiła ocena stanu zdrowia skarżącego i jego wpływu na zdolność ubezpieczonego do wykonywania pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Apelacja opierała się bowiem na podważeniu oceny stanu zdrowia J. M. dokonanej w oparciu o opinie biegłych sądowych. Zdaniem ubezpieczonego stopień schorzeń na jakie cierpi uniemożliwia mu kontynuację zatrudnienia.

Sąd Apelacyjny, ustosunkowując się do podnoszonych w apelacji zarzutów, dokonał ponownej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, jak również dopuścił dowód z opinii lekarzy specjalistów z zakresu ortopedii, reumatologii, laryngologii, neurologii oraz medycyny pracy. Tak uzupełnione postępowanie dowodowe pozwoliło sądowi drugiej instancji ustalić, że J. M., pomimo występujących w jego organizmie jednostek chorobowych nie może zostać uznany za osobę niezdolną do pracy.

Orzekając w sprawie Sąd Apelacyjny miał na uwadze, że obecnie sąd odwoławczy nie ogranicza się do kontroli sądu pierwszej instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a kontrolując prawidłowość zaskarżonego orzeczenia, pełni również funkcję sądu merytorycznego, który może rozpoznać sprawę od początku, uzupełnić materiał dowodowy lub powtórzyć już przeprowadzone dowody, a także poczynić samodzielnie ustalenia na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji.

Przede wszystkim wskazać należy, że podstawą przyznania ubezpieczonemu renty w decyzji z 18 lutego 2010 roku (k. 262 pliku akt ZUS) był stan narządu ruchu (k. 252 liku akt ZUS), tj. zespół bólowy odcinka szyjnego kręgosłupa na podłożu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych. Już wówczas w ocenie lekarzy orzeczników ZUS badany rokował

odzyskanie zdolności do pracy po przeprowadzeniu rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej. Z tego względu świadczenie zostało przyznane J. M. wyłącznie na okres 6 miesięcy (k. 40 pliku II dokumentacji lekarskiej ZUS). W okresie od 26 maja do 18 czerwca 2010 roku ubezpieczony odbył rehabilitację leczniczą, w wyniku której nie odnotowano poprawy sprawności kręgosłupa, a jedynie nieznacznie zmniejszono dolegliwości bólowe kręgosłupa lędźwiowego. Natomiast w okresie od 10 listopada do 1 grudnia 2010 roku J. M. przebywał na Oddziale Reumatologii i Rehabilitacji Narządu Ruchu w Szpitalu Powiatowym w B., gdzie w wyniku zastosowanego leczenia farmakologicznego i usprawniającego uzyskano zmniejszenie zespołu bólowego kręgosłupa, poprawę ogólnej sprawności ruchowej, zwiększenie tolerancji wysiłku fizycznego oraz zwiększenie zakresu ruchów w stawach kończyn i kręgosłupa. W epikryzie karty informacyjnej leczenia szpitalnego ordynator oddziału odnotował „pacjent (...) zakwalifikowany przed kilkoma laty do operacji – nie wyraża zgody” (kserokopia dokumentacji medycznej k. 9).

Powyższe spostrzeżenia, uzupełnione o opinie biegłych sądowych, pozwalają jednoznacznie stwierdzić, że w dacie wydawania zaskarżonej decyzji J. M. nie był osobą niezdolną do pracy. Jak wskazują lekarze specjaliści, brak u badanego objawów ostrego zespołu bólowo-korzeniowego kręgosłupa, ani też istotnego upośledzenia funkcji stawów poza paluchami stóp (k. 134-137).

Opinii tej nie zmienia fakt występowania u ubezpieczonego zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych potwierdzonych wynikami badań MR kręgosłupa szyjnego i KT kręgosłupa piersiowego (k. 142). Pamiętać bowiem należy, że o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, czy też konieczność ich leczenia, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Stopień zaawansowania schorzeń J. M. nie uniemożliwia mu wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, mimo że okresowo może wymagać zwolnienia lekarskiego, a nawet być podstawą do przeprowadzenia operacji. Zwłaszcza w kontekście ustalenia, że ubezpieczony świadomie unika wykonania zabiegu mogącego przywrócić jego sprawność.

Opinię o zdolności J. M. wyraził ponadto zespół biegłych sądowych złożony z lekarza laryngologa, neurologa i medycyny pracy (k. 186). Brak objawów ostrego zespołu bólowego kręgosłupa, stwierdzany podczas każdorazowego badania ubezpieczonego, uniemożliwia w ocenie biegłych uznanie J. M. za niezdolnego do pracy, z tym zastrzeżeniem, że rozpoznane zmiany są przeciwwskazaniem do wykonywania ciężkiej pracy fizycznej.

Sąd Apelacyjny zauważa, że ubezpieczony w przebiegu swojej kariery zawodowej pracował nie tylko jako kowal, ale także jako ślusarz, ślusarz-samochodowy, ślusarz-spawacz, ślusarz-konserwator, betoniarz, ślusarz-mechanik remontowy i izolator (k. 4-5 pliku akt ZUS). Oznacza to, że J. M. ma możliwość wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, która nie byłaby ciężką pracą fizyczną.

Apelujący kwestionując dokonaną przez sąd ocenę stanu jego zdrowia przedstawił szereg wyników badań wykonanych od kwietnia do października 2012 roku (k. 132-133, 152-154, 165, 167-170, 172-174). Tymczasem podkreślić należy, że co do zasady sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Mimo to nie jest jednak wyłączone przyznanie ubezpieczonemu świadczenia, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione po wydaniu zaskarżonej decyzji. Jak wyjaśnił to Sąd Najwyższy w wyroku z 12 stycznia 2005 roku (sygn. I UK 93/04, OSNP z 2005 r., nr 16, poz. 254), w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczącej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy oceny wymaga stan zdrowia ubezpieczonego z daty wydania decyzji, ale nie jest wyłączone wskazanie przesłanek nabycia świadczenia w oparciu o dowody uzyskane później, jeżeli potwierdzają one istnienie nieprzerwanej niezdolności do pracy obejmującej datę wydania decyzji. Oznacza to, że czym innym są nowe okoliczności dotyczące niezdolności do pracy, a czym innym nowe dowody, które służą do udokumentowania stanu zdrowia ubezpieczonego. Mogą one być skutecznie powoływane gdy sprawa toczy się w sądzie, przy założeniu, iż służą one wykazaniu jaki był stan zdrowia ubezpieczonego (czy był on niezdolny do pracy) w chwili wydawania decyzji rentowej. Myśl taką wyraża także wyrok Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 roku (sygn. I UK 385/07, niepublikowany), w którego tezie stwierdzono, że w sprawie o świadczenie z ubezpieczenia społecznego, do którego prawo uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy, ubezpieczony może w postępowaniu

apelacyjnym zgłaszać nowe fakty i dowody na warunkach określonych w art. 381 k.p.c., ale muszą one dotyczyć okoliczności istniejących w dacie wydania decyzji przez organ rentowy.

Reasumując Sąd Apelacyjny stwierdza, że prawidłowym było ustalenie sądu pierwszej instancji, iż J. M. na datę wydania zaskarżonej decyzji (4 marca 2011 roku), nie spełniał wszystkich przesłanek ustawowych warunkujących przyznanie prawa do renty, a to z tego względu, że nie był osobą niezdolną do pracy (art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy rentowej).

Z uwagi na powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego, jako pozbawioną racji.